

"A NJEGA NI..."

FRANC KOLENC — POVEST IZ SVETOVNE VOJNE.

— Tudi meni je nekako tesno pri srcu.
— Hop! — je zaklical v tem trenutku Štefan, ki se je v temi za dva koraka oddaljil od ostalih.

Moštvo se je ustavilo.
— Kaj je? — je vprašal Sečko.
Štefana ni bilo nikjer.
— Pomoč! — se je slišal zadušeni glas iz snega.

Poročnik je posvetil krog sebe.
Iz snega je molelo dvoje rok.
— Potegnite me ven! — se je zopet slišalo zamolklo.

— Pozor! — je poveljeval mladi častnik. — Nikdo se ne sme zganiti!

Potegnil je iz nožnice meč. Zabadal ga je v sneg, da bi se izognil jarku, v katerega je padel Štefan. Kmalu je stal pri fantu.

— Kočmut, Žinkovič, pridita sem! — se je obrnil k moštvu.

— Potegnita ga ven!

Vojaka sta se sklonila, zgrabila za roke. V naslednjem trenutku je bil Štefan zunaj.

— Oh! — je vzdihnil. Iz oči mu je odseval strah. Po vsem životu se je tresel.

Patrola je nadaljevala pot. Bila je bolj oprezna ko prej. Dva vojaka sta imela dolge palice in sta preizkušala tla, da se morda moštvo ne bi zopet zaletelo v kak jarek.

Moštvo je nepričakovano zaprla pot bodečja žična ograja. Vojaki so se ustavili. Svetilke so ugasnili.

— Tiho! — je zašepetal mladi častnik.

Prisluhnil je. Ni bilo slišati niti najmanjšega šuma.

V temi so se splazili do ograje. Preskočiti je niso mogli, ker je bila previsoka.

— Škarje sem! — se je obrnil Sečko k vojaku, ki je nosil v nahrbtniku nekaj orodja.

Škarje so parkrat zaškrtale in pot je bila kmalu prosta.

— Fantje, sedaj pa moramo biti zelo previdni — je dejal tiho podporočnik. — Mislim, da smo blizu ruskega tabora...

V bližini je počila veja. Sečko je utihnil. Vsi so prisluhnil. Prhutanje se je slišalo, potem pa je bilo zopet vse tiho.

— Ptica je zletela! — je dejal pomirjevalno častnik.

Prerezano žico so vojaki odstranili.

— Sedaj pa počasi in tiho naprej! — je ukazal šepetaje častnik. — Nahajamo se na sovražnikovem ozemlju in nas lahko vsak trenutek opazi straža.

Liki sence se je plazila enajstotica mož. Počasi so lezli naprej. Brez luči je bila hoja težavna in treba je bilo veliko opreznosti.

— Jarek — je zašepetal vojak, ki je šel prvi. Palica je tičala globoko v snegu.

Sečko se je sklonil in za trenutek posvetil.

— Zapuščeni strelni jarki — je dejal tiho.

Vzravnal se je in prisluhnil.

— So puške nabasane?

— Da — so dahnili vojaki.

— Pripravljeni moramo biti na vse.

Zavili so ob strelnem jarku. Ko se je končal, so v prejšnji smeri nadaljevali pot. Prišli so do drugega in kmalu nato do tretjega jarka. Oba sta bila prazna.

— Čujte! — je nenadoma pretrgal molk Štefan.

Moštvo se je ustavilo. Vsi so napeli ušesa.

Iz gozda je prihajal nejasen ropot. Kaj ga je povzročalo, se ni dalo razločiti.

Sečko se je vlegel in pritisnil uho na sneg.

— Nekdo se bliža — je dejal, ko se je čez nekaj trenutkov dvignil.

Ropot je postajal močnejši in kmalu je bilo slišati enakomerne korake.

— Stopite vsak za eno drevo! — je velel podporočnik. — Puške imejte pripravljene, toda streljati ne sme nikdo, ako ne ukažem.

Sečkov sosed je bil Štefan, poleg njega pa se je skrival Jože. Podporočnik se je obrnil k njima.

— Človeka, ki se bliža moramo dobiti v roke. Vidva ga morata napasti. Pazita! Ko bo šel mimo, ga naglo napadeta in vržeta na tla. En mu poklekne na prsi, drugi pa mu naglo zamaši usta še preden bi mogel zakričati.

Začeli so se trenutki pričakovanja. Napeti so bili zlasti za Štefana in Jožefa.

— Oh, kaj bo! — je vzdihnil Štefan.

— Top, top! — je odmevalo iz teme. Za trenutek je vse utihnilo. Potem pa se je zopet slišal top, top.

— Naprej! — je zašepetal častnik, ko je postava korakala mimo dreves.

Štefan in Jožef sta skočila in v naslednjem trenutku so tla zabobnela. Neznavec je ležal v snegu. Jože mu je klečal na prsih, Štefan pa usta tiščal skupaj.

Častnik je posvetil tujcu v obraz. Bil je ruski vojak.

— Ujet si! — je dejal Sečko ruski. — Bodi miren! Ako storiš, kar ti ukažem, se ti ne bo zgodilo nič hudega, ako pa ne boš ubogal, te čaka smrt.

Ujetnik se je stresel.

— Si bil na straži?

Rus je molčal.

— Si bil na straži? — je še enkrat vprašal častnik in je nadaljeval ujetniku bajonet na prsi.

— Da, — je zajekljaj.

— Ali je bil še kdo drugi s teboj?

Zopet molk.

Sečko se je dotaknil z bajonetom ujetnikovega grla.

— Ne — je zastokal revež.

— Dobro! ... Sedaj pa odgovarjaj na moja vprašanja! ... Gorje ti, ako se zlažeš! Odrežemo ti nos, ušesa, staknemo oči, nazadnje pa te ubijemo.

Rus se je tresel od strahu.

— Kako daleč je še do ruskega tabora?

— Četrť ure.

— Kaj dela sedaj vojska?

— Spi. Samo straže bedijo.

— Kje stojijo straže?

— Ena pri častniški baraki, ostale pa ob strelnih jarkih.

— Kje pa je častniška baraka?

— Takoj ob robu gozda.

— Kako se glasi lozinka in odziv?

— Moskva, matuška.

— Sedaj pa sleci plašč!

Kmalu je bil Sečko pravi ruski vojak. Zavil se je v plašč, na glavo je potisnil ujetnikovo kučmo in na ramo nataknil njegovo puško.

Columbia plošče

25000-F—Ribniška korajža, petje duet Kranjski piknik, petje, duet	75c
25001-F—Na ofceti Juhu polka, harmonika	75c
25039-F—Na poti v stari kraj, 1. in 2. del	75c
25040-F—Hojer valček Pečlarska polka, instrument, trio	75c
25057—Slovenec sem, Perice, moški kvartet	75c
25059—Jaka na St. Clairu, polka Clevelandski valček, inštr. trio	75c
25060—Ziben šrit za ples Šuštar polka, harmonika	75c
25061—Žužemberk polka Zadni poljub, valček, harmonika duet	75c
25062—Povšter tanc Ribenska polka, harmonika in kitare	75c
25063—Ančka pojd plesat, valček Treplan za ples, harmonika in inštr.	75c
25064—Ribenska, I. del Ribenska, II. del, moški kvartet	75c
25072—Štajerska Moj prijatelj, polka, moški kvartet	75c
25073—Zveličar se rodi Zakaj svetlobe. Poje moški kvartet Jadran	75c
25074—Sokolska koračnica Kje je moja, harmonika in kitare	75c
25082—Boj' moja, boj' moja Nebeška ženitev, Anton Šubelj, bariton	75c
25083—Čez Savco v vas hodiš Sladki spomini, ženski duet in klavir	75c
25084—Nočni čuvaj Pevca na note	75c
25085—Cingel congel So ptičice zbrane, ženski duet in klavir	75c
25087-F—Tiha luna, moški kvartet, petje Rojakom, moški kvartet, petje	75c
25089-F—Kje je moj mili dom, narodna Moja ljubca je ..., narodna, Ant. Šubelj	75c
25090-F—Megla v jezeru, narodna Zaspanček, narodna, Ant. Šubelj	75c
25091-F—Oj pastirčki, božji ljubljenci, Vsi verni kristjani, božična, poje A. Šubelj	75c
25093-F—Moja Francka, Štajerska, polka, gra R. Daichman's ork.	75c
25095-F—Sladke vijolice, valček Double Eagle, koračnica, harmonike	75c
25096-F—Treba ni moje ljubce plavšati, Ko ptičica ta mala, poj. M. Udovič in J. Lavše	75c
25097-F—Dekle to mi povej, Pastir, bariton, A. Šubelj	75c
25099-F—Zvedel sem nekaj novega, Micka, ženski duet, Udovič in Lavše	75c
25102—Morje adrijansko, pevsko društvo Zora, Ciciban, bariton Ant. Šubelj	75c
25104-F—Gozdčič je že zelen, Po gorah je ivje, petje Udovič in Lavše	75c
25107—Dobro jutro, ljubca moja, Ko dan se zaznava, žensko petje, duet	75c
25108—Od kje si dekle ti doma, valček, Zgaga polka, Lovšn, harmonika	75c
25112—Oh, uraže bije, duet, Narodne pesmi, M. Udovič in J. Lauše	75c
25114-F—Dekleta v kmečki brivnici, Pridi sveti Martin, Adrija in Dajčman	75c
25115-F—Jest pa eno ljubco imam, Imam dekle v Tirolah, Udovič in Lauše	75c
25116—Dobro srečo za kravo rdečo, Živela je ena deklica, Adrija-Dajčman	75c
25117—Selsko veselje, Ljubca je videla, ženski duet	75c

Manj, kakor TRI plošče ne razpošiljamo.

Naročilom priložite potrebn znesek. Pri naročilih manj kakor 5 plošč, računamo od vsake plošče po 5c za poštnino. Ako naročite 5 ali več plošč, plačamo poštnino mi. — Pošiljamo tudi po C. O. D. (poštnem povzetju), za kar računamo za stroške 20c od pošiljatve. — Naročila blagovolite poslati naravnost na

KNJIGARNA AMER. SLOVENE
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

lker.

Komunizem je še vladna oblika v Rusiji. Marsističnih naukov se pa ne držijo dosti. Tako trdijo resni opazovalci. Tem bolj pa silijo v komunizem drugje. Nek odbor senatorjev preiskuje, kako vsiljujejo komunizem, pa bo tudi nekaj tega, se zdi, kako mi silimo v komunizem, in sicer prav tam v najvišjih mestih. Profesor filozofije v Brooklyn, Edward Fenlon, je izjavil pred tem zborom, "that the 'Stalinist' — supported chairman" of the "alien directed" American Youth congress had received a letter from President Roosevelt in 1936 lauding the congress for aiding democracy". Ta je debela.

Dalje je Fenlon rekel, "another of the president's family has gone out of the way unwittingly to inspire the alien spirit that undoubtedly controls this congress". Pozneje je povedal, da je mislil na Mrs. Roosevelt.

Dve muhi. Prvi je razvidno, kako silimo v komunizem, drugič je tu dokaz, kdo je za tem kongresom. Pri "Najprej" bodo udarili na me, ker sem pisal, da je zadi Moskva, iz tega, kar je povedal profesor Fenlon, pa so slišali tudi pri odboru, kaj o ozadju mislijo še drugi.

Hitler ni več sam. Trije so. Hitler v Nemčiji, Henlein v Čehoslovakiji in Fritz Kuhn v Ameriki. Hitler "ukazuje" Nemcem. Naj jim, ako sami tako hočejo, ali se ga ne otresejo. Henlein hoče ukazovati Čehom, ampak Čehi imajo trde glave. Fritz Kuhn pa ukazuje v Ameriki, kakor bi bila Amerika že nemška domovina. Nemški konzuli kar capljajo za tem Kuhnom. Amerikanci so Amerikanci, pogostoma n. pr. pri zastavi tudi občutljivi. Če je služba božja na kaki vojni ladiji, je križ nad zvezdami. Hudo so ropotali, preden so se pomirili. Če križ pomeni kaj, spada tja. Ampak tuja svastika sploh nima mesta v Ameriki, pa bingla pri paraah nad zvezdami, in ni razburjenja, ko bi imelo biti, ako so Amerikanci res Amerikanci. Morda so pa tolerantni, strpljivi, in to bi bilo lepo, ampak tako toleranca je na las podobna — stupidnosti.

Legionarji iz Pennsylvanije so se postavili zoper župana La Guardia. La Guardia je po materi Hrvat, tudi po postavi. Morda ne bo zadel v vsem pravo, ampak v marsičem je O.K., kak komunist ni. Legionarji bi se imeli postaviti zoper

per ruvanje Fritza Kuhna, pa so tiho ko miš, glasni so pa zoper župana v New Yorku. Ali so Amerikanci brihtni!

Angleži. Imajo dosti dobrih lastnosti, ampak kramarji se niso nehali biti. Se niso dosti razumeli, ko je profesor zignisal to kramarstvo radi ravnanja napram Napoleonu. V poznejši dobi človek sam na marsikaj naleti. Ko so komunisti stali pred Varšavo, so bili Angleži pri plebiscitni komisiji kakor maslo; ko so Poljaki odbili komuniste, smo imeli z njimi največ težkoč. Če biva nemškutarska baba ni bila zadovoljna s kofetom, so tudi Angleži govorili o — barbari.

Kaj je londonski pakt, kaj so Lahom obljubili celo Dalmacijo? Kramarstvo, nič drugega, ker bi dali nekaj, kar ni bilo njihovo. In danes? V Afriki je edina še neodvisna in domača vlada v Liberiji. Angleži so pobasali nemške kolonije. Hitler kriči po kolonijah. Morda jim dajo Angleži kolonije nazaj? Kaj še? Bajje potrebujejo ti kramarski Angleži. Nemcem, da jih pomirijo, ne odvisno Liberijo, do katere imajo najmanjših pravic. Od svojega nič, tuje pa tako, kakor bi bil ves svet njihov. Ali so Francozi kaj boljše. Loni drugi razsodijo in sodijo. Londonski pakt so tudi oni podpisali, in pri ogroženih svobodah Črncev v Liberiji, si ne bodo delali preglativ. Nek pisatelj je tudi Francijo označil kot "the Gimmeland of Europe".

MLADEMU PARU PREPRAČENA ŽENITEV

Chicago, Ill. — Nameram pred oltar, kamor sta imela namen iti, da se poročita, sta letni Lawr. F. Mueller in njegova 15 letna izvoljenka, Dorothy Harrison, prišla zadnji sredo zvečer v policijske postajo v Evanstonu, kjer živita. Za poroko in za kratki "honeymoon" sta namreč potrebovala denar in odločila sta se, da si ga pridobita zlepa ali zgrda. Tako sta vdrila v lekarno, kjer sta našla v gotovini \$42.50, sladkorekov in cigaret pa za \$19.87. Vlopa je videla neka ženska, ki živi v drugem nadstropju, in povedala, da dekle, ki se ga je udeležilo, živi v sosesčini. Policija je nato preiskovala in tudi končno prišla na pravi par, kateri je po kratkem obsojstavljanju čin priznal.

List "Am. Slovenec" je bil nina katoliških Slovencev v Ameriki. Kdor podpira katoliški list "Am. Slovenec", podpira katoliške Slovence v Ameriki.

Kramer Construction Co.

Zidarji in splošni pogodbeniki
To podjetje se vam priporoča za dviganje in prenavljanje hiš.
Nobeno delo ni premajhno.
4919 So. Karlov ave., CHICAGO, ILL.
Tel. LAFayette 2401

DR. H. M. LANCASTER

DENTIST
2159 West Cermak Rd.
(ogel Leavitt St.)
Tel. Canal 3817
CHICAGO, ILL.

Učite se angleščine iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena in stane samo: **\$2.00**

Naročila sprejema
Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

PO DELU IN TRUDU STE POTREBNI ZABAVE

ZAPOMNITE SI SLEDEČE ŠTIRI TOČKE:

1. Podpisani vodim že več let dobro urejeno gostilno. — Točim vedno sveže pivo, vse vrste vina, žganja in likerje.
2. Za poletno sezono imam krasen vrt zunaj, kjer se lahko odpočijete v hladni senci, ali pa ob hladnih večerih.
3. Na vrtu imam prostor za balincanje, kjer človek najde mnogo zabave ob prostem času.
4. V moji gostilni dobite vedno domači lunč (prigrizek).

Se priporočam vsem!

Martin Ivanšek

(SLOVENSKA GOSTILNA)

Telefon Canal 9713

1759 West Cermak Rd., Chicago, Illinois